



## Emisja głosu

<b>1. METRYCZKA</b>	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu, Centrum Logopedyczne IPS UW, 02-927 Warszawa, ul. Karowa 20
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Olga Jauer-Niworowska
Koordinator przedmiotu	dr Kamila Potocka-Pirosz
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Mgr Joanna Wyszzyńska, dr Beata Ciecierska-Zajdel
Prowadzący zajęcia	Mgr Joanna Wyszzyńska, dr Beata Ciecierska-Zajdel

<b>2. INFORMACJE PODSTAWOWE</b>			
Rok i semestr studiów	I rok, semestr I	Liczba punktów ECTS	0.00

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
<b>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim</b>		
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	30	1,2
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
<b>Samodzielna praca studenta</b>		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	15	0,6

### 3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Ukształtowanie prawidłowych mechanizmów tworzenia dźwięku poprzez ćwiczenia fizyczne, relaksacyjne, oddechowe oraz fonacyjne w oparciu o wiedzę z zakresu funkcjonowania narządu głosu.
C2	Rozpoznawanie nieprawidłowości oddechowych, fonacyjnych i rezonacyjnych występujących w procesie emisji głosu.
C3	Zapoznanie ze sposobami korygowania nieprawidłowości oddechowych, fonacyjnych i rezonacyjnych występujących w procesie emisji głosu.

### 4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

#### Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	<i>Posiada ogólną znajomość budowy i czynności układu oddechowego, fonacyjnego, rezonacyjnego oraz artykulacyjnego, która służy jako podstawa dla zrozumienia procesów fizjologicznych i patologicznych zachodzących w narządzie głosu.</i>
W2	<i>Zna metody kształtowania prawidłowych nawyków oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych i rezonacyjnych. Zna technikę wykonywania ćwiczeń korygujących nieprawidłową oraz utrwalających prawidłową emisję głosu. Zna wskazania i przeciwwskazania do wykonywania ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, rezonacyjnych oraz artykulacyjnych</i>

#### Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	<i>Potrafi wykonywać ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, rezonacyjne, artykulacyjne służące kształtowaniu prawidłowego przebiegu procesu emisji głosu.</i>
----	--

U2	<i>Umie wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną do formułowania sądów dotyczących prawidłowości procesu powstawania głosu oraz programowania postępowania usprawniającego i korekcyjnego. Umie samodzielnie zdobywać informacje i rozwijać umiejętności korzystając z różnych źródeł wiedzy.</i>

**Kompetencje społecznych – Absolwent jest gotów do:**

K1	<i>Oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie emisji głosu. Rozumie potrzebę ich uzupełniania i doskonalenia.</i>
K2	<i>Promowania wzorców zdrowego posługiwania się głosem.</i>

**5. ZAJĘCIA**

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
ćwiczenia	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Budowa i funkcjonowanie aparatu głosowego, oddechowego oraz artykulacyjnego.</li> <li>2. Uwarunkowania prawidłowej emisji głosu.</li> <li>3. Rozpoznawanie nieprawidłowości zachodzących podczas procesu tworzenia głosu.</li> <li>4. Ćwiczenia relaksacyjne przygotowujące ciało do pracy głosem.</li> <li>5. Usprawnianie grup mięśni istotnych z punktu widzenia emisji głosu.</li> <li>6. Kształtowanie postawy optymalnej do ćwiczeń oddechowych i fonacyjnych.</li> <li>7. Ćwiczenia otwierające obszary tworzenia głosu: <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozluźnianie stawu żuchwowego</li> <li>• rozluźnianie i otwieranie gardła</li> <li>• kontrola napięcia pasa barkowego</li> </ul> </li> <li>8. Ćwiczenia oddechowe. <ul style="list-style-type: none"> <li>• ustalenie właściwego, przeponowo-żebrowego toru oddechowego.</li> <li>• wydłużanie fazy wydechowej.</li> <li>• praca nad wykorzystaniem podparcia oddechowego.</li> <li>• rozwijanie umiejętności właściwego gospodarowania powietrzem podczas fonacji</li> </ul> </li> <li>9. Ćwiczenia fonacyjne: <ul style="list-style-type: none"> <li>• ustalanie średnicy głosu</li> <li>• miękki atak dźwięku</li> </ul> </li> <li>10. Praca nad właściwym wykorzystywaniem możliwości rezonacyjnych toru głosowego.</li> </ol>	

	<p>11. Wzbogacanie plastyczności głosu w mowie: umiejętność panowania nad tempem, wysokością, dynamiką, rytmem i intonacją.</p> <p>12. Głos jako narzędzie pracy. Brzmienie głosu oraz elementy mowy ciała istotne w pracy zawodowej oraz podczas wystąpień publicznych. Zasady zdrowego postępowania się głosem podczas pracy zawodowej.</p>	
--	---	--

## 1. LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Ciecierska-Zajdel B., 2020, Trening głosu, Warszawa
2. Linklater K., 2012, Uwolnij swój głos, Kraków
3. Logopedia artystyczna, 2016, red. Kamińska B., Milewski S., Gdańsk
4. Prozodia. Przystawianie, badanie, zaburzenia, terapia, 2020, red. Wysocka M., Kamińska B., Milewski S., Gdańsk
5. Szkiełkowska A., Kazanecka E., 2011, Emisja głosu. Wskazówki metodyczne, Warszawa
6. Tarasiewicz B., 2003, Mówię i śpiewam świadomie, Kraków
7. Toczyska B., 2007, Głośno i wyraźnie. 9 lekcji dobrego mówienia, Gdańsk

### Uzupełniająca

1. Kamińska B., 2012, Logopedia artystyczna i jej miejsce w kształceniu logopedów, w: Logopedia. Wybrane aspekty historii, teorii i praktyki, red. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Gdańsk, s. 117-125
2. Kamińska B., 2012., Diagnoza w logopedii artystycznej, w: Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki, red. Czaplewska E, Milewski S., Sopot, s. 481-508
3. Kisiel M., 2012, Emisja i higiena głosu w pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela, Dąbrowa Górnicza, s. 13-137
4. Kowalewska E., Walencik-Topiłko A., 2015, Metodyka diagnozy i terapii głosu, w: Metodologia badań logopedycznych z perspektywy teorii i praktyki, red. Milewski S., Kaczorowska-Bray K., Gdańsk, s. 270-285
5. Wysocka M., 2013, Metody terapii czynnościowych zaburzeń głosu, Logopedia t. 42, s. 193-202
6. Wysocka M., Skoczylas A., Szkiełkowska A., Mularczyk M., 2008, Standard postępowania logopedycznego w przypadku zaburzeń głosu, Logopedia t.37, s. 243-254
7. Zaburzenia głosu. Badanie - diagnozowanie - metody usprawniania., 1998, red., Mierzejewska H., Przybysz-Piwko M., Warszawa
8. Zalesska-Kręcicka M., Kręcicki T., Wierzbicka E., 2004, Głos i jego zaburzenia, Wrocław, s. 83-125

## 2. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
U1, U2, W2	Ocena pracy na zajęciach	Obecność, aktywna praca na zajęciach, poprawne wykonywanie ćwiczeń

Załącznik nr 3 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r. zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r oraz nr 101/2023 z dnia 28.04.2023.

		oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych
W1, K1	Ustna prezentacja zaliczeniowa dotycząca wybranego aspektu pracy nad emisją głosu	Wygłoszenie ustnej prezentacji - poprawnej merytorycznie, głosowo i artykulacyjnie
W1, K2	Poprowadzenie z grupą kilku ćwiczeń z zakresu emisji głosu	Prawidłowy dobór ćwiczeń, właściwe ich zaprezentowanie, korygowanie wykonania.

### **3. INFORMACJE DODATKOWE**

Zajęcia mają charakter warsztatowy. Podczas ćwiczeń potrzebny jest wygodny strój, grube skarpetki, karimata, lusterko oraz butelka wody.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

#### **UWAGA**

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich